

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР

Аб ўзнагароджанні тав. ЖМУРОўСКАГА Д. П.
Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета
Беларускай ССР

За шматгадовую плённую работу па навучанню і камуністычнаму выхаванню моладзі, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і ў сувязі з шасцідзясяцігоддзем з дня нараджэння ўзнагародзіць Героя Саветаў Саюза прафесара Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна тав. **Жмуруўскага** Дзмітрыя Пятровіча Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага
Савета БССР

І. ПАЛЯКОЎ.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага
Савета БССР

Л. ЧАГІНА.

9 студзеня 1978 года.
г. Мінск.

РЭКАМЕНДАВАНЫ НА КОНКУРС

На V Усесаюзна конкурс работ маладых вучоных па грамадскіх навукх. прысвечаны 60-годдзю Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, камітэтам камсамола БДУ імя У. І. Леніна сумесна з саветам маладых вучоных у студзені 1978 г. рэкамендаваны 11 работ:

Т. Галко. «Барацьба камуністычнай моладзі Чылі за адзінства прагрэсіўнага маладзёжнага руху краіны ў 1960—1970 гг.»

Л. Зелякоў. «Адмаўленне як метадалагічны прыцып навуковага пізнання».

Г. Ільяшчук. «У. І. Ленін аб палітычным банкротстве меншавіцкай палітыкі ў перыяд падрыхтоўкі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі».

В. Кісялёў. «Партызанская разведка ў 1944 г. (студзень—ліпень)».

Г. Космач. «Камуністычная партыя Аўстрыі і ліпёнскія падзеі 1927 г.».

У. Кошалеў. «Егіпет да аль-Аламейна. З гісторыі ўнутрыпалітычнай барацьбы (1939—1942 гг.)».

Л. Навіцкая. «Метадалагічныя асновы эстэтычнага выхавання».

Г. Пашкоўскі. «Студэнцкі рух на Захадзе».

А. Салькоў. «Змена прафесійнага і кваліфікацыйнага саставу рабочых машынабудаўнічай і металаапрацоўчай прамысловасці БССР у 1959—1970 гг.»

В. Сяргееўкава. «Пачатковая народная адукацыя ў 60—70 гады XIX ст. у асветленні дарэвалюцыйнай і савецкай літаратуры».

Л. Шыраканова. «Тэхналагічны дэтэрмінізм як ідэйна-тэарэтычная аснова буржуазных мадэлей грамадскага развіцця».

АБ'ЯВА

ЦК ВЛКСМ, АН СССР, Інстытут дзяржавы і права АН СССР 10—17 лютага 1978 года праводзяць Усесаюзную школу па метадалагічных праблемах савецкай прававой навукі на сучасным этапе. Работа школы будзе праходзіць у міжнародным маладзёжным лагеры «Юность».

Запрашаюцца ўсе жадаючыя. Праезд аўтобусам № 125 з Прывакзальнай плошчы да прыпынку ММЛ «Юность».

Савет маладых вучоных БДУ імя У. І. Леніна.

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

БЕЛАРУСЬСКІ УНІВЕРСИТЕТ

ВЫДАЕЦЦА
3 1935 г.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКАТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЕТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 3 [1190] ● 19 студзеня 1978 г.

Цана 2 кап.

СТВОРАН НОВЫ ІНСТЫТУТ

ГЭТЫ ЗАГАДКАВЫ СВЕТА ХІМІІ

Савет Міністраў БССР прыняў пастанову аб арганізацыі навукова-даследчага Інстытута фізіка-хімічных праблем БДУ імя У. І. Леніна. Гэта другі НДІ нашай ВНУ.

Аб асноўных напрамках даследаванняў, якія будуць весці супрацоўнікі новай навуковай установы, расказае першы намеснік міністра вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР Ф. КАПУЦКІ.

— Інстытут створан на базе двух праблемных лабараторый хімічнага факультэта. Тэматыка яго навуковага пошуку ўключае важныя фундаментальныя і прыкладныя праблемы, у распрацоўцы якіх беларускімі вучонымі атрыманы абнадзейваючыя вынікі.

Будзе, напрыклад, прадоўжана вывучэнне заканамернасцей хімічнага дзеяння святла на цвёрдыя целы. Пазнанне іх дазволіць стварыць новыя танныя матэрыялы для фатаграфіі, кіно, паліграфіі і некаторых іншых сфер вытворчасці. Групаў супрацоўнікаў пад кіраўніцтвам прафесара В. Свірыдова распрацаваны арыгінальныя метады атрымання сетаадчувальных слаёў, карацей кажучы, фоталапэры, якая змяшчае ў дзесяткі разоў менш звычайнага або зусім не змяшчае серабра. Замест яго выкарыстоўваюцца медзь, палладзіум, нікель, кадмій і іншыя некаштоўныя металы. Прапанаваны таксама саставы несырэбраныя прававіцеляў і рэжымы працяглення плёнак.

Нядаўна ў навукова-даследчых інстытутах Ленінграда і Кіева навінка прайшла ўсебаковую праверку. Водгукі самыя добрыя: слаі даюць высакаякасныя кантрасныя адбіткі з вялікай аптычнай шчыльнасцю. Іх можна наносіць на розныя матэрыялы з дапамогай палівачных машын, якія прымяняюцца

зараз для вырабу кіна- і фотаматэрыялаў, што адкрывае ноўшаству перспектывы хуткага і эфектыўнага ўкаранення.

Даследаванні ў гэтай лабараторыі вядуцца сёння па шматлікіх напрамках. Хімікі шукаюць шляхі замены серабра на фоталапэры вісмутам, жалезам, тытанам, вызначаюць магчымасці зніжэння яго колькасці ў рэнтгенаўскіх медыцынскіх і тэхнічных плёнках. Ужо створана і ўдасканалена прынцыпова новая тэхналогія нанясення металаў на шкло, якая дазволіць у некалькі разоў скараціць працэс вырабу сетак і шкалаў для розных аптычных прылад, а таксама можа знайсці прымяненне ў радыётэхніцы. Сумесна з вучонымі Інстытута электронікі Акадэміі навук БССР хімікі ўніверсітэта працуюць над стварэннем спецыяльных плёнак для запісу галаграм. Паспяховае завяршэнне ўсіх гэтых работ і ўкараненне іх вынікаў у практыку абячае народнай гаспадарцы вялікую выгоду.

Другім важным напрамкам навуковых пошукаў супрацоўнікаў інстытута стане распрацоўка метадаў паляпшэння фізіка-хімічных уласцівасцей цэлюлозы з мэтай стварэння новых прамысловых матэрыялаў. І ў гэтай галіне ўжо нямае зроблена. Паведадзены цікавыя, на мой погляд, эксперыменты па ўкараненню спецыяльна апрацаванай цэлюлозы ў меды-

цынскую практыку. Звычайная вата, марля, палатно ці маток нітак, прайшошы адпаведную апрацоўку ў спецыяльнай устаноўцы, якая сканструявана ў садружнасці са спецыялістамі Інстытута цепла-масаабмену Акадэміі навук БССР, набываюць новыя ўнікальныя якасці — яны становяцца растварымі ў арганізме чалавека і жывёл. Іх можна накладваць на раны, і яны, паступова рассасваючыся, дапамогуць іх зачыўленню, таму што валодаюць гаючымі ўласцівасцямі. У выніку сорбцыі — насычэння цэлюлозы іншымі рэчывамі — удалося пасадзіць, як гавораць хімікі, на яе некаторыя лекі: абязбольваючыя, кроваспыняючыя, розныя антыбіётыкі.

Новыя матэрыялы мы перадалі на выпрабаванне медыкам і атрымалі ад іх самыя добрыя водгукі. Хірургі смела пакідаюць тампоны, «запраграміраваныя» на спыненне крыві ці абязбольванне, у апераваным органе, стоматалагі замест серыі ін'екцый закладваюць пад дзясну маленькі кавалачок марлі, «прапітаны» лінкаміцынам, і праз суткі-двае здымаюць запаленне, прычым хворы за ўдзель курс лячэння атрымлівае ў дзесяткі разоў меншую дозу антыбіётыкаў, што немалаважна для яго здароўя і для эканоміі лекаў.

Зараз хімікі працуюць над новымі формамі «лячэбнай» цэлюлозы, разам з медыкамі шукаюць іншыя галіны яе эфектыўнага прымянення.

Вельмі перспектыўны, з нашага пункту гледжання, распрацаваны супрацоўнікамі кафедры хіміі высокамалекулярных злучэнняў но-

вы метады растварэння цэлюлозы, яе вытворных і сінтэтычных палімераў. Цяпер ён шматстадыйны, працяглы, патрабуе значных вытворчых плошчаў. Але самы галоўны яго недахоп — удзел у працэсе шкоднага серавугляроду.

І вось цяпер упершыню ў краіне прапанаван спосаб атрымання раствору, з якога «цягнуць» тую ж самую віскозную нітку без прымянення серавугляроду. Адкрываюцца магчымасці стварэння безадходнай вытворчасці, якая валодае, як вядома, шматлікімі перавагамі. Акрамя таго, новы метады дазваляе ўводзіць у цэлюлозу ў любых прапорцыях сінтэтычныя матэрыялы. — скажам, нітрон, панівілхларыд, паліацэтат — і атрымліваць так званыя камбінаваныя валокны з комплексам уласцівасцей як цэлюлозы, так і сінтэтычных палімераў. Тканіны з іх будуць «дыхаць», роўна і мякка афарбоўвацца, як цэлюлоза, і ў той жа час стануць больш тэрмастабільнымі, не будуць каменчацца, стануць менш гіграскапічнымі, чым сінтэтычныя матэрыялы.

Даследаванні па далейшаму дасканаленню метаду, пошуку шляхоў стварэння новых прадуктаў з цэлюлозы будуць прадоўжаны.

У нашага інстытута — добрыя перспектывы. Год ад году будзе паляпшацца яго навуковая база, павялічваюцца штат супрацоўнікаў. Але галоўнае, у яго ёсць цікавая, захапляючая справа, якая абячае і цяжкі пошук, і радасць новых адкрыццяў.

Мы спадзяёмся ўнесці сваю лепту ў тую 29 мільёнаў рублёў, якія навука ВНУ рэспублікі дапамагае штогод захоўваць народнай гаспадарцы краіны.

«Вячэрні Мінск».

Прыемна, калі ў залікоўцы толькі добрыя і выдатныя адзнакі.

Фота А. Данца.

РАЗМОВА НА ШЧЫРАСЦЬ

У нанцы снежня была праведзена вучоба камсамольскага актыву ўніверсітэта. Сакратары камітэтаў камсамола і іх намеснікі па ідэалагічнай і арганізацыйнай рабоце сабраліся, каб падзяліцца вопытам, пагаварыць аб новых формах і метадах арганізатарскай работы. Такая вучоба стала ўжо добрай традыцыяй, якую ўсебакова падтрымлівае камітэт камсамола ўніверсітэта. Мінуюшай сустрэча — трэцяя па ліку.

— Перад камсамольскай арганізацыяй ўніверсітэта стаяць значныя задачы, і значнасць іх з кожным днём павялічваецца, — гаварыў на адкрыцці вучобы А. А. Тозік. — Мэта нашай сустрэчы — дабіцца таго, каб задачы, што стаяць перад камсамолам, заўсёды выконваліся сумленна. А гэта залежыць у першую чаргу ад нас, ад нашых адносін да справы.

Галоўным было, безумоўна, пытанне вучобы — нашай асноўнай задачы. Сацыялістычнае спорніцтва пад дэвізам «Ніводнага адстаючага побач!» выявіла пераможцаў, назвала і тыя факультэты, дзе гэтая справа знаходзіцца на нізкім узроўні. Першынство ў спорніцтве заняла 1-я група I курса Гістфана аддзялення палітэканоміі. Лідэрам было аб чым расказаць удзельнікам вучобы, дарэчы, як і прадаўнікам геафана, якія занялі другое месца.

Вучоба і грамадская дзейнасць. Гэтыя два паняцці заўсёды стаяць побач. На факультэтах найбольш паважаюць тых студэнтаў, якія і ў вучобе наперадзе, і з грамадскай работай спраўляюцца. Але ёсць і такія камсамольцы, якія з простым даручэннем справіцца не могуць. Аднак калі прыходзіць час грамадска-палітычнай атэстацыі, яны адчуваюць сябе па-ранейшаму бесклапотна, і нават, больш таго, таксама атрымліваюць станоўчыя адзнакі. І таму ў пытанні «Камсамол і грамадска-палітычная атэстацыя» былі закрануты ўсе бакі, звязаныя з гэтай праблемай. А праблема ёсць, і значная. Узняць хаця б работу атэстацыйнай камісіі. У большасці выпадкаў яе работа ў тым і заключаецца, што члены камісіі ў час атэстацыі вырашаюць, якой адзнакай атэставаць студэнта. А перад атэстацыяй і пасля яе? Студэнт у гэты час знікае з поля зроку дзеяння камісіі. Тут бы ў самы раз прасачыць за тым, якія даручэнні ў студэнтаў, як яны іх выконваюць. Работа атэстацыйнай камісіі павінна быць скіравана на тое, каб студэнт займаўся грамадскай дзейнасцю не напярэдадні грамадска-палітычнай атэстацыі, а пастаянна, на працягу ўсяго года. Ды і ў час правядзення самой атэстацыі не ўсе бывае на належным узроўні. Самае вострае пытанне — гэта пытанне адзнакі. Атэстуюцца, як правіла, усе студэнты. І ў большасці выпадкаў не таму, што яны паспяхова займаюцца, удзельнічаюць у грамадскай рабоце, а таму, што старшыня энзаменацыйнай камісіі (у яго ролі выступае куратар) не зацікаўлен у тым, каб студэнт яго групы не былі атэставаны.

Акрамя гэтага, за час вучобы камсамольскага актыву былі разгледжаны пытанні студэнцкай навуковай творчасці, шэфскай работы. Цікава і змястоўна гаварылі дакладчыкі. Гаварылі не толькі аб поспехах, але і недахопах. І таму пасля вучобы, пасля шчырай і дзелавой размовы яе удзельнікам будзе аб чым пагаварыць на сваім факультэце, будзе што прапанаваць сваёй арганізацыі.

У. ТОМЧЫК.

НЕ ТОЛЬКІ ДАКЛАДЫ

Самыя разнастайныя формы вучобы практыкуюцца ў рабоце навуковага студэнцкага гуртка эканамічнай геаграфіі замежных краін на геаграфічным факультэце.

На пасяджэннях гуртка заслухоўваюцца навуковыя даклады па найбольш актуальных праблемах народанасельніцтва і гаспадаркі замежных краін, разглядаюцца матэрыялы самастойных навуковых даследаванняў студэнтаў у перыяд практыкі, робяцца агляды часопісаў, навейшых публікацый, дэманструюцца дыя- і кінафільмы.

3 вопыту работы студэнцкіх навуковых гурткоў

Студэнты рыхтуюць даклады для канферэнцый, навуковыя работы на агляд-конкурс, матэрыялы для насценгазеты «Даследчык», афармляюць спецыяльны білетэнь гуртка і дзяжурную карту свету, складаюць каталог навейшай літаратуры па чытаемых курсах, праводзяць гутаркі ў геаграфічных гуртках школ горада Мінска, у школе «Юны географ» пры БДУ і г. д.

Але ёсць адна форма работы гуртка, якую больш за іншыя ценяць студэнты, бо яна знаёміць іх з вытворчасцю, з жыццём і бытам людзей, з месцамі баявой і працоўнай славы народа. Гэта — вытворча-азнаамленчыя экскурсіі.

Гавораць, лепш адзін раз убачыць, чым сто разоў пачуць. Нашы гурткоўцы ўжо наведвалі многія цікавыя мясціны Савецкага Саюза, пабывалі ў Югаславіі. Часцей жа яны знаёмяцца з жыццём сваёй рэспублікі, яе гісторыяй і прыродай, вытворчасцю і мастацтвам. Студэнты наведвалі некаторыя заводы Мінска, нафтахімічны камбінат у Наваполацку, завод шкловалякна ў Полацку, Жодзінскі БелАЗ, Гродзенскі хімнамбінат і іншыя прадпрыемствы.

Б. МАНАК,
кіраўнік гуртка,
Л. ШЧЭРЫК,
стараста.

ДОБРЫЯ ТРАДЫЦЫІ

Гурток археалогіі і этнаграфіі прызнан адным з лепшых на гістарычным факультэце.

...Успамінаюцца першыя нясмелыя крокі гуртка, якія былі зроблены восенню 1974 года. Звычайныя паведамленні, што чыталіся на пасяджэннях, давалі магчымасць гурткоўцам расшырыць свае веды ў галіне археалогіі, этнаграфіі і сумежных навук. Але з цягам часу невялікія паведамленні ўступілі месца кваліфікаваным дакладам па найбольш вострых праблемах гістарычных навук. Ня мала працы ўклаў у арганізацыю дзейнасці гуртка яго

матэрыялаў аб новых археалагічных і этнаграфічных адкрыццях. Паведамленні такога характару рэгулярна змяшчаюцца ў інфармацыйным білетэні «Археалогія, этнаграфія і друк».

Значнае месца ў дзейнасці гуртка займаюць сустрэчы з айчыннымі і замежнымі вучонымі, якія з'яўляюцца частымі гасцямі на кафедры археалогіі, этнаграфіі і дапаможных гістарычных дысцыплін. Цікавай была размова з прафесарам археалогіі Сафійскага ўніверсітэта Атанасам Мілчавым. Захапіла гурткоўцаў і гутарка з адным з вядучых археолагаў Беларусі старшым навуковым супрацоўнікам АН БССР М. Чарняўскім. Надоўга запомніцца сустрэча з вядомым польскім археолагам доктарам Гыдлоўскім.

Нядаўна гасцямі кафедры былі маладыя магістры Ягелонскага ўніверсітэта Ружа Гадула і Малгажата Май. Гурткоўцы запрасілі іх на сваё чарговае пасяджэнне. Нашых студэнтаў цікавіла сістэма падрыхтоўкі навуковых кадраў у Польшчы, праблемы польскай этнаграфіі, дзейнасць вучоных брацкай краіны па вывучэнню быту і культуры свайго народа. Гутарылі аб экспедыцыях, навуковай працы кракаўскіх і мінскіх студэнтаў, параўноўвалі розныя аспекты дзейнасці. Як нашых студэнтаў, так і польскіх магістраў захапіла душэўная, непасрэдная гутарка. Гэтаму спрыяла тое, што пасяджэнне гуртка праводзілася ў аддзеле этнаграфіі гістарычнага музея, аддзеле, які стварылі сваімі рукамі студэнты-гісторыкі. Навокал — беларускі арнамент, вышываная вопратка, рушнікі, кросны, прадметы быту беларускіх сялян. Імяна аб народзе, яго неўміручых традыцыях, аб народным мастацтве палякаў і беларусаў і ішла размова ў гэты памятны дзень.

І. ЧАРНЯЎСКІ,
студэнт V курса
гістфака.

Экзамен прымае А. В. Балаш.

Фота М. Дубовіка.

3 нашай пошты

ГАЗЕТА ЗАМЕЖНЫХ СТУДЭНТАЎ

Вялікая ўвага ўдзяляецца насценнаму друку на падрыхтоўчым факультэце для замежных грамадзян. Тут рэгулярна выходзіць газета «Дружба». Пад кіраўніцтвам выкладчыкаў Т. В. Здановіч (рэдактар), Л. М. Затурэнскай, Н. А. Палавінкінай і іншых замежных студэнтаў выпускаюць цікавыя, з густам аформленыя нумары газеты. Студэнты пішуць аб знамянальных падзеях нашай краіны, аб вучобе, жыцці ў Інтэрнаце, аб нашым горадзе і савецкіх сябрах. Задоўга перад выпускам чарговага нумара газеты вывешваюцца прыкладныя тэмы матэрыялаў. Актыўнымі карэспандэнтамі «Дружбы» з'яўляюцца студэнты Данг Мау Цьен (В'етнам), Амакоэ Ама (Тора), Каракура Ансіла (Бурундзі).

В. ЧАРНУШЭНКА,

Да XI Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў у Гаване

Песню дружбы спявае моладзь...

Летам гэтага года ў Гаване адбудзецца XI Сусветны фестываль моладзі і студэнтаў. У гісторыі правядзення фестывалю адлюстраваліся найважнейшыя этапы барацьбы ўсіх прагрэсіўных сіл зямнога шара супраць імперыялізму, фашызму, за мір і сацыяльны прагрэс.

Фестывальны рух зародзіўся ў лістападзе 1945 года, калі ў Лондане сабраліся на сусветную канферэнцыю прадстаўнікі моладзі пяці кантынентаў. На канферэнцыі была створана Сусветная федэрацыя дэмакратычнай моладзі.

Апошні, X фестываль, адбыўся ў Берліне. А ў лютым 1975 года прадстаўнікі маладзёжных і студэнцкіх арганізацый 52 краін, а таксама прадстаўнікі 14 міжнародных і рэгіянальных арганізацый моладзі правялі першае пасяджэнне Міжнароднага падрыхтоўчага камітэта XI фестывалю. Удзельнікі пасяджэння заклікалі моладзь і студэнтаў, усе маладзёжныя арганізацыі пачаць актыўную падрыхтоўку да фестывалю, усямерна садзейнічаць поспеху гэтай буйной падзеі ў жыцці моладзі свету.

У сакавіку 1976 г. у Гаване адбылося пасяджэнне МПК. Быў прынят лозунг XI фестывалю — «За антыімперыялістычную салідарнасць, мір і дружбу».

Юнакі і дзяўчаты Савецкай краіны з энтузіязмам адгукнуліся на заклік МПК. У снежні 1976 года ў нашай краіне быў створан Савецкі падрыхтоўчы камітэт фестывалю.

Сусветныя фестывалі моладзі і студэнтаў іграюць усе большую ролю ў мабілізацыі дэмакратычнай моладзі на барацьбу за міжнароднае супрацоўніцтва, свабоду і незалежнасць народаў, садзейнічаюць разгортванню барацьбы моладзі супраць імперыялізму, за мір, разрадку міжнароднай напружанасці, дэмакратыі і сацыяльнага прагрэсу. У антыімперыялістычную барацьбу ўцягваюцца прадстаўнікі розных сацыяльных слаёў моладзі. Палітычная накіраванасць фестывалю садзейнічае абуджэнню інтарэсу значных груп моладзі да палітыкі, садзейнічае росту самасвядомасці моладзі.

І. ПЯТРОВА,
студэнтка журфака.

Юрыдычная кансультацыя

У адпаведнасці з Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 25 верасня 1974 года «Аб увядзенні дапамогі на дзяцей малазаспаечаным сем'ям» з 1 лістапада 1974 года ўведзена дапамога на дзяцей сем'ям, у якіх сярэдні сукупны даход на члена сям'і не перавышае 50 рублёў у месяц.

Дапамога назначаецца і выплачваецца ў размеры 12 рублёў у месяц на кожнае дзіця да дасягнення ім 8-гадовага ўзросту.

Дапамога на дзяцей назначаецца маці па месцу яе работы ці вучобы. Калі маці не працуе і не вучыцца, дапамога назначаецца маці па месцу работы ці вучобы мужа. Маці, якія знаходзяцца ў адпачынку без захавання заробатнай платы да дасягнення дзіцем узросту аднаго года, павінны звяртацца за аказаннем дапамогі на дзяцей па месцу сваёй работы.

Заявы аб назначэнні дапамогі на дзяцей падаюцца ад імя маці і абмяркоўваюцца спецыяльнай камісіяй па назначэнню дапамогі.

Дапамога на дзяцей

ДА ВЕДАМА СУПРАЦОЎНІКАЎ І СТУДЭНТАЎ,
ЯКІЯ МАЮЦЬ ДЗЯЦЕЙ ВА ЎЗРОСЦЕ ДА 8 ГОД

У БДУ імя У. І. Леніна заявы прымаюцца па адрасу: вул. Бабруйская, д. 9, п. 3, па аўторках з 9 да 13 гадзін і па чацвяргях з 14 да 18 гадзін.

Тут таксама можна атрымаць кансультацыю аб парадку назначэння дапамогі, афармлення дакументаў і па іншых пытаннях, якія звязаны з назначэннем дапамогі на дзяцей.

Да заявы аб назначэнні дапамогі на дзяцей павінны быць прыкладзены:

1. Даведка ЖБК, домакіраўніцтва, выканаўчага камітэта сельскага, пасялковага Савета народных дэпутатаў, каменданта інтэрната аб саставе сям'і з указаннем прозвішча, імя, імя па бацьку, сваяцкіх адносін кожнага з членаў сям'і і роду іх заняткаў.

2. Копіі пасведчанняў аб нараджэнні дзяцей, завераныя аддзелам кадраў або дэканатам таго факультэта, на якім навучаецца асоба, якая звяртаецца за назначэннем дапамогі.

3. Даведкі аб даходах кожнага члена сям'і, які мае такі даход, за студзень-снежань месцы года, папярэднячага году звяртання за дапамогай.

Дапамога на дзяцей, за выключэннем пэўных выпадкаў, назначаецца з месца звароту за назначэннем дапамогі.

Калі пры звароце за назначэннем дапамогі заявіцель не меў усіх неабходных дакументаў, але затым прадставіў іх не пазней 3-х месяцаў з дня першапа-

чатковага звароту, то дапамога назначаецца з месца першапачатковага звароту.

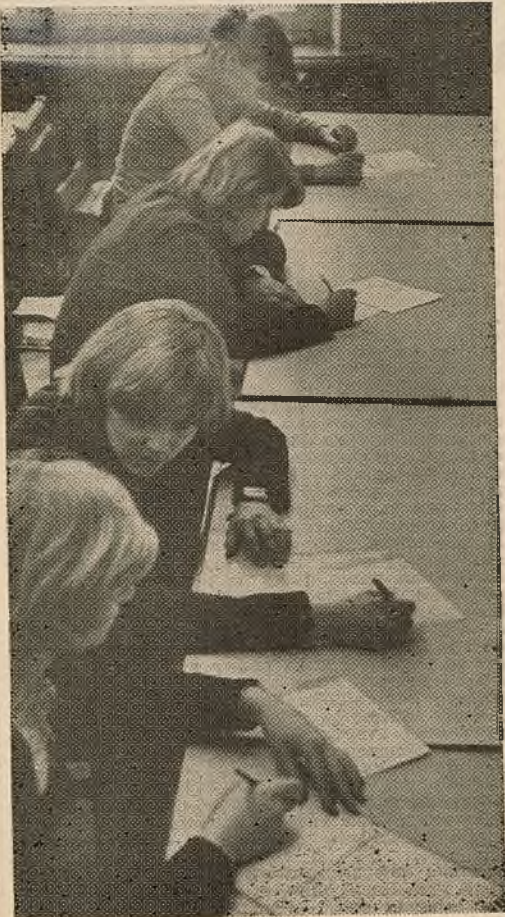
Пры змене месца работы, вучобы атрымальнік дапамогі павінен у заяве ў камісію ўказаць адрас новага месца работы ці вучобы, і дапамога яму будзе выплачвацца ў гэтай установе да канца календарнага года незалежна ад змен даходаў сям'і ў бягучым годзе.

Выплата дапамогі адбываецца па прадстаўленні ўсіх дакументаў 3—5 чысла кожнага месяца за мінулы месяц.

Штогод камісія па назначэнню дапамогі пераглядае матэрыялы па дапамогах.

Для ўзнаўлення выплаты дапамогі неабходна прадставіць у пачатку года даведкі аб даходах членаў сям'і за мінулы год і даведку аб саставе сям'і. Копіі пасведчанняў аб нараджэнні дзяцей, якія маюцца ў асабовай справе па назначэнню дапамогі за мінулы год, не прадстаўляюцца.

Т. БЯЛОВА,
адказная за прыём
дакументаў.

На кансультацыі перад экзаменам.

Фота В. Драчова.

ТРЭБА ЖАДАЦЬ ВУЧЫЦЦА

Сяргей Леўчык вучыцца на IV курсе хімічнага факультэта. Ён скончыў школу з залатым медалём і ва ўніверсітэце працягвае вучыцца на «выдатна». Сяргей—ленінскі стypендыят, камсамольскі актывіст.

— Сяргей, у цябе, пэўна, шмат грамадскіх даручэнняў?

— Яшчэ з першага курса я з'яўляюся членам прафбюро факультэта, членам камсамольскага бюро. Уваходжу

ў савет выдатнікаў універсітэта. Самай жа цікавай, на мой погляд, з'яўляецца работа ў СНТ. Я займаюся ў навуковым таварыстве з I курса. У гэтым навучальным годзе стаў старшынёй савета СНТ. Уласна, большасць часу праводжу за навуковымі даследамі.

— А астатні час?

— Вельмі люблю турызм. Ужо пабываў у паходах па Беларусі, Літве, Карпатах і Хібінах. Летам працую ў будаўнічых атрадах. Апошнія

два гады быў камандзірам СБА «Верасы». Што яшчэ раблю ў вольны час? Як усё —чытаю, наведваю кіно, тэатр. Есць і хобі: з дзяцінства збіраю маркі.

— А колькі часу займае падрыхтоўка да вучэбных заняткаў?

— Звычайна тры—чатыры гадзіны ў дзень. Крыху больш часу ідзе на падрыхтоўку заданняў па замежнай мове.

— Назаві любімыя прадметы ці галіны навукі.

Вельмі люблю ўсе прадметы па спецыяльнасці. Есць, не утаю, і нелюбімыя. Але пры падрыхтоўцы да сесіі я вучу гэтыя прадметы таксама вельмі старанна.

— Пытанне апошняе: як стаць выдатнікам?

— Спецыяльных парадняма. Я лічу, што для таго, каб стаць выдатнікам, трэба, перш за ўсё, жадаць вучыцца. Па-другое, правільна планавать час. І, канешне, мець пэўную базу ведаў.

— Дзякуй за размову.

Інтэрв'ю вяла
Л. СУШКЕВІЧ,
студэнтка журфака.

МАКСІМУМ СІЛ — НАВУЦЫ

Аднойчы давялося пачуць жарт, што аспірант павінен працаваць 24 гадзіны ў суткі, а астатні час траціць на сон, сям'ю, культурны адпачынак і г. д. Жарт жартам, але жыццё аспіранта сапраўды нялёгкае.

Уся навуковая дзейнасць пойдзе не ў залік, калі хто не выканаў свой рабочы план, не прачытаў лекцыю або, горш за ўсё, не здаў кандыдацкі мінімум.

Навуковая і грамадска-палітычная работа—гэта, бадай, апоўняны напрамкі дзейнасці аспірантаў. Іх на хімічным факультэце 44. Пазнаёмімся з некаторымі.

Сяргей Лешчаў, аспірант другога года навучання кафедры аналітычнай хіміі:

— Зараз я працую над вельмі цікавай і перспектыўнай тэмай—«Экстракцыйнае раздзяленне некаторых класаў арганічных злучэнняў». На доследы ідзе амаль увесь час. Што датычыць грамадскай дзейнасці, то з'яўляюся намеснікам камсорга кафедры па ідэалагічнай рабоце і грамадскім інфарматарам—распаўсюджваю на кафедры навуковую інфармацыю. Планую свой дзень так, каб яшчэ зрэдку наведваць тэатр ці кіно.

Сяргей не сказаў пра тое, што ён выступаў сааўтарам даклада па экстракцыйнаму раздзяленню амінаў на Усесаюзнай навуковай канферэнцыі ў Маскве. Змаўчаў і аб тым, што разам са студэнтамі ўдзельнічаў у сельгасработах. Не любіць, напэўна, ён гаворыць аб тым, што ўжо зроблена. Жыве Сяргей клопатамі сённяшняга і заўтрашняга дня.

— Я працую з Лешчавым з трэцяга курса,—гаворыць яго кіраўнік Рыгор Лазаравіч Старобінец, загадчык кафедры аналітычнай хіміі.—Ён вельмі здольны хімік, грамадскі актывіст. Здаў кандыдацкі мінімум на «выдатна».

Яўген Макаравіч, аспірант другога года навучання кафедры неарганічнай хіміі:

— Мая тэма мае назву «Фотахромныя злучэнні». На эксперыменты, доследы ідзе шмат часу. Распрацоўка тэмы патрабуе максімальнай аддачы сіл. Пакідаю лабараторыю амаль заўсёды ў 8—10 гадзін вечара. Грамадскай рабоце даводзіцца ўдзяляць увагу ў меншай ступені, чым гэта было ў студэнцкія гады. Да таго ж, у мяне ёсць хобі—турызм. Пабываў ужо ў Карэліі, на Алтаі.

Безумоўна, разумнае спалучэнне працы і адпачынку дае добры эфект. Я лічу, што так і павінна быць.

А. БАШУН,
Л. ГРАБЧЫКАВА.

А. ГРОМЫХИН

ЭКЗАМЕН

Пусть снова
Усталость
Слипают
Глаза нам,
Но мы
Атакуем
Экзамен,
Экзамен.
Идем,
Как на приступ,
Напористо,
Страстно.
Идем без боязни
Сорваться,
Сорваться.
Экзамен зовет
Все сердца
На поверхность.
Экзамен не просто
Простая проверка.
Ведь в жизни большой,
Что дается
Всем людям,
Экзамены всюду,
На каждой минуте.
На совесть,
На счастье,
На труд,
На дерзание.
И вся наша жизнь—
Это сложный экзамен,
Экзамен как честь
Эпохального века,
Экзамен на звание
Быть человеком.
Давайте, сдавайте,
Сдавайте, ребята.
Жизнь любит
Крылатых,
Не терпит
«Хвостатых».
Пусть жизнь ваша будет,
Как Волги течение.
Да здравствуют люди,
В которых
Движение
Истории, славы,
Задора и счастья.
Экзаменам этим
Вовек
Не кончатся.
Нас век проверяет
Большой проверкой.
И сам —
Как проверка.
Он весь—как

проверка.

Он весь —
Как проверка,
Он весь —
Из дерзаний.
Вперед,
На экзамен!
Вперед,
На экзамен!

ХВАЛЯВАННІ СЕСІІ

Кажуць, не хвалюецца той, хто не мае пачуцця адказнасці. А ў першакурсніка адказнасць таксама асабліва, тым больш, калі ён вячэрнік. Яму патрабуецца максімальнае прыкладанне сіл—маральных і фізічных, каб паспяхова спалучаць працу на вытворчасці з вучобай ва ўніверсітэце.

У час сесіі студэнт пазнае самога сябе. Высвятляецца і аналізуецца ўсё да дробязей: наведванне лекцый, самастойная праца над матэрыялам і нават вядзенне канспектаў.

Немалаважныя для настрою студэнтаў заўвагі выкладчыкаў у час сесіі. Напрыклад, прыемна было чуць, калі выкладчык гісторыі КПСС Галіна Іванаўна Ільяшчук адзначыла, што першакурснікі вячэрняга аддзялення факультэта журналістыкі добра ведаюць матэрыял і ўпэўнена адчуваюць сябе на экзамене.

З кожным здадзеным залікам (а іх было сем) мы адчувалі сябе больш упэўнена, стала. Наперадзе — экзамен па спецыяльнаму прадмету — уводзінах у журналістыку. Мяркуем здаць яго гэтак жа паспяхова.

А. ДАНЕЦ,
На здымках: апошнія удакладненні адказвае М. Бабкіна; да адказу рыхтуецца А. Мясешна. Фота аўтара.

У ВНУ краіны

МАТЭМАТЫЧНАЕ
СПАБОРНІЦТВА

На фізіка-матэматычным факультэце адбыўся чарговы матэматычны бой. У ім прымалі ўдзел старшакурснікі, якія спаборнічалі ў рашэнні задач па логіцы, тапалогіі, функцыянальнаму аналізу і тэорыі верагоднасцей.

Спаборніцтва было вельмі цікавым і напружаным. Конкурс капітанаў выйграў III курс. У камандным заліку перамаглі

пяцікурснікі. На чарзе — матэматычны бой на малодшых курсах.

«Удмуртский университет»

КАСМАНАЎТ У ГАСЦЯХ
У СТУДЭНТАЎ

Праслаўлены касманаўт, двойчы Герой Савецкага Саюза В. І. Севасцьянаў сустрэўся са студэнтамі і выкладчыкамі фізічнага факультэта. Ён раскаваў пра падрыхтоўку атрада касманаўтаў да арбітальных па-

лётаў, пра выкананне праграм тэхнічных і медыка-біялагічных даследаванняў у космасе, пра эксперыменты і прыкладныя работы ў палёце.

— Шмат праблем ставіць космас, — адзначаў В. І. Севасцьянаў. — Многія з іх рашаць касманаўтам.

Госць пажадаў студэнтам паспяховай здачы сесіі.

«За советскую науку»,
Растоўскі ўніверсітэт»

СТУДЭНЦКАЕ
КАНСТРУКТАРСКАЕ

Для прыцягнення студэнтаў да практычнай работы і рас-

шырэння форм творчай дзейнасці пры факультэце электронікі і аўтаматыкі створана студэнцкае канструктарскае бюро. У ім працуе 70 студэнтаў. Робатай кіруюць высокакваліфікаваныя спецыялісты. Асноўным відам, найбольш поўна садзейнічаючым развіццю творчых здольнасцей студэнтаў, з'яўляецца работа па гаспадарча-дагаворнай тэматыцы.

Пры СКБ працуе гурток радыёэлектронікі, які дапамагае студэнтам набыць навыкі ў мантажы радыёэлектронных схем.

«Мордовский университет»

Міхаіл Яфімавіч ШКЛЯР

кандыдацыя дысертацыі.

М. Я. Шкляр узнагароджан ордэнам Чырвонай Зоркі, пяццю медалямі, дзвюма ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета БССР, яму прысвоена ганаровае званне заслужанага дзеяча навукі БССР.

Актыўная грамадская работа, беззапаветная адданасць навучы, вялікая працавітасць, шырокая эрудыцыя, высокае пачуццё адказнасці, глыбокая прынцыповасць, сціпласць здабылі М. Я. Шкляр усеагульную любоў і павагу.

Да апошняга дня ён знаходзіўся на працоўным пасту. Усё яго жыццё з'яўляецца яркім прыкладам самаадданага служэння Радзіме.

Светлая памяць аб Міхаілу Яфімавічу Шкляр — камунісце, вучоным, чалавеку вялікай душы — назаўсёды застаецца ў памяці тых, хто ведаў яго і працаваў разам з ім.

Група таварышаў.

Прыгоды дона Паскуале

У лютым 1978 года ў клуба аматараў тэатра БДУ своеасаблівы юбілей. Два гады назад універсітэт заключыў дагавор аб супрацоўніцтве з Дзяржаўным акадэмічным тэатрам оперы і балета БССР. Цяпер кожны тэатральны сезон прыносіць нам новыя радасці і адкрыцці.

Напярэддзі новага года студэнты і выкладчыкі ўніверсітэта пабывалі ў тэатры на прэм'еры аднаго з шэдэўраў італьянскай оперы-буф «Дон Паскуале» Гаэтана Даніцці. Раней, у 1965 годзе, беларускі оперны тэатр паставіў другую камічную оперу Даніцці «Любоўны напітак».

...У зале гасне святло. Гучыць аркестр. З першых гукіў музыкі мы трапляем у XVIII стагоддзе. Опера ўвабрала ў сябе яго жыццярэадны гумар, гіпербалізацыю пачуццяў. Спектакль вылучаецца каларытнай яркасцю вобразаў, рэалістычнай дакладнасцю сітуацый, пэтычным лірызмам.

Багаты стары дон Паскуале (яго партыю бліскуча вядзе народны артыст БССР В. Чарнабасу), каб пакінуць свайго пляменніка без спадчыны, вырашае ажаніцца. Але стары не ведае, што намаганнямі доктара Малацэсты (лаўрэат міжнароднага конкурсу, заслужаны артыст БССР В. Кучынскі) ён «жэніцца» на нявесце пляменніка Нарыне (партыю гарэзлівай і грацыёзнай Нарыны спявае заслужаная артыстка БССР Л. Златава). Мы з нецярпеннем назіраем, як развіваюцца падзеі на сцэне.

Выпускнік Ленінградскай кансерваторыі, рэжысёр-пастаноўшчык спектакля, які быў яго дыпломнай работай, Юрый Аляксандраў пасля скажа: «Мы не хацелі асучасніваць гэтую оперу. Мы імкнуліся да таго, каб глядачы, слухачы музыку, увесць час нібыта бачылі перад сабой тое стагоддзе, поўнае весельсці і жывасці».

Гэтай думцы падпарадкаваны і творчыя рашэнні маладой мастачкі з Новасібірска Г. Якубоўскай, якая зрабіла дэкарацыі да оперы. Мы бачым невялікую рухомую пляцоўку, на якой і развіваецца дзеянне. Усё неабходнае актёры прыносяць і ўносяць прама ў нас на вачы.

Цікавы быў гэты спектакль. Опера спадабалася глядачам, а глядачы спадабаліся стваральнікам оперы. Калі я была за кулісамі, то чула: «Як сёння добра прымаюць!»

...Вось і адбылася прэм'ера. Заўтра ўсё спачатку: у артыстаў — класы, рэпетыцыі; у студэнтаў — залікі і экзамены. Але галоўнае, што цудоўны вачар з донам Паскуале не праішоў бяспследна.

Тэатр заўсёды прыцягвае нас сваім святочным настроем. Ён нікога не можа пакінуць раўнадушным. І мы радасна гаворым: «Да новай сустрэчы, сцэна». Дзверы клуба аматараў тэатра заўсёды адкрыты.

А. КАВАЛЁВА,

член савета клуба, студэнтка II курса філфака.

У сярэдзіне семестра студэнт Буланкін вырашыў узяцца за розум і пайшоў адпрацоўваць лабараторную па англійскаму, якую ён у свой час лёгкадумна ігнараваў.

У лінгафонным кабінете яму растлумачылі змест работы і пакінулі аднаго.

Буланкін нацягнуў на галаву бліскучыя чорныя навушнікі і падрыхтаваўся слухаць.

Час ішоў. Нарэшце ў навушніках паявіліся першыя прыкметы жыцця. Унутры нешта захрыпела, затым пачуўся моцны шчаўчок, і прыемны жаночы голас па-англійску спытаў:

— У вас ёсць англійскі слоўнік?

— З сабой няма, — адказаў Буланкін.

УСЮДЫ ТЭХНІКА

— Ці быў у вас англійскі слоўнік? — працягваў голас.

— У мяне ён ёсць. — зашпашаў растлумачыць Буланкін, але я яго пакінуў дома. У наступны раз я абавязкова...

Але голас у навушніках перабіў яго:

— Ці хочаце вы мець англійскі слоўнік?

Буланкін задумаўся. Перспектыва атрымаць слоўнік была прывабнай. Але ў яго ўжо быў адзін. Голас тым часам працягваў:

— Ці ёсць у вашага брата англійскі слоўнік?

— Мой брат працуе на Поўначы геалагам, і я думаю, што яму там не да слоўніка.

Наступіла невялікая пауза. Затым голас зноў спытаў:

— Ці ёсць у вас англійскі слоўнік?

— Не, але я магу і без слоўніка!

— Ці быў у вас англійскі слоўнік?

— Ёсць ён у мяне! А не верыце, дык хадземце да мяне, і я вам яго пакажу.

— Ці хочаце вы мець англійскі слоўнік?

— Нічога мне ад вас не трэба!

— Ці ёсць у вашага брата англійскі слоўнік?

Буланкін перарывіста ўздыхнуў, выцер рукавом лоб і затраўлена азірнуўся. Вочы яго гарэлі нездаровым бляскам.

— Ці ёсць у вас англійскі слоўнік?

— Ёсць. — прахрыпеў Буланкін, — я вам гэта дакажу. Я вам усё дака...

— Ці ёсць у вас англійскі слоўнік?

— Я вам...

— Ці хочаце вы мець англійскі слоўнік?

Буланкін не вытрымаў і з крыкам: «Падавіцеся вы сваім слоўнікам!» нанёс паўпудовай сумкай важкі ўдар па плексігласавай перагародцы.

Ён сарваў з галавы навушнікі і, моцна бразнуўшы дзверыма, выйшаў у калідор.

А. КУЛІЧКІН.

Гасцямі першанурскага журфака нядаўна былі члены Саюза пісьмннікаў СССР А. Кобец-Філімонава і Р. Баравінова. Яны расказалі студэнтам аб сваёй працы, падзяліліся ўражанымі ад творчых паездак і, у сваю чаргу, запрасілі будучых журналістаў на прагляд п'есы «Блакітны экспрэс», якую А. Кобец-Філімонава напісала сумесна з рэжысёрам тэатра Р. Баравіном па матывах яе аповесці «Стой, машыніст!»

У аснову спектакля пакладзены канфлікт паміж байцамі і камандзірам СБА. Прэм'ера п'есы адбудзецца ў студзені. Рэжысёр спектакля Ю. Бяроза. На здымках: сцэны са спектакля «Блакітны экспрэс». М. ДУВОВІК. Фота аўтара.

ПАДАРУНАК СТУДЭНТАМ

Добры падарунак у гэтым годзе атрымаюць студэнты БДУ імя У. І. Леніна ад будаўнікоў. Уступіць у строй новая сталовая на 300 месца па вуліцы Кастрычніцкай.

На нашы пытанні мы папрасілі адказаць майстра другога участка будаўнічага ўпраўлення № 7 Марата Леанідавіча ЛІУШЫЦА.

— Якія навіны ўкаранены пры будаўніцтве гэтай сталовы?

Па-першае, гэтая сталовая незвычайная па свайму архітэктурнаму планаванню. У Мінску яшчэ няма такіх сталовых па свайму знешняму выглядзе і апрацоўцы, як гэта. Яе архітэктура адпавядае сучасным патрабаванням. Унутранае тынкаванне заменена абліцоўчай пліткай. У вестыбіюлі будзе ўстаноўлена многа кветніц, гэта надаць памяшканню ўтульнасць і ўрачытасць. Мазаіка падлогі, ззяючыя белізной

рукамойнікі, прыгожа аддзеланыя калоны — усё гэта ўпрыгожыць інтэр'ер вестыбіюля.

— Ці задаволіць усе патрабаванні студэнтаў сталовая?

— Цяжкасць работы любой сталовай заключаецца ў тым, што ў кароткі тэрмін часу патрэбна абслужыць вялікую колькасць людзей. Гэта праблема будзе паспяхова вырашана. Тут устаноўлена лінія «Эфект». Пры дапамозе гэтай лініі сталовая зможы абслужыць за адну гадзіну наля паўтары тысячы наведвальнікаў. Абедренныя комплексы будучай падагравацца на спецыяльных падносах. Гэта значыць, што наведвальнік без мітусні ў любы час зможа ўзяць гарачую страву. Такім чынам, праблема чаргі і адпаведна праблема страты часу, які вельмі дарагі студэнтам, будзе ліквідавана. Хутка сталовая гасцінна расчыніць свае дзверы і прыме першых наведвальнікаў.

В. ШАУЧУК.

Такую тэму выбралі студэнты для гутаркі, якая адбылася на філфаку. У гасці да філолагаў прыйшлі прадстаўнікі тэатральнага грамадства беларускай сталіцы. Дацэнты тэатральнага факультэта БТМІ Уладзімір Андрэевіч Маланкін і Ілья Львовіч Курган расказалі прысутным аб сваёй навучальнай установе, пазнаёмілі са спецыфікай падрыхтоўкі ў ёй студэнтаў.

Цікавым было выступленне вядомай артысткі тэатра імя Янкі Купалы Зінаіды Іванавы Браварскай аб працы над вобразамі сучаснікаў. З. І. Браварская дала характарыстыку апошніх навін тэатральнага жыцця нашай сталіцы.

У заключэнне студэнты IV

ВОБРАЗ МАЙГО СУЧАСНІКА ў МАСТАЦТВЕ

курса БТМІ паказалі сваё тэатральнае майстэрства. Філфакаўцы з захваленнем успрымалі ўсе нумары праграмы, але асабліва ім спадабалася выступленне лаўрэата ўсесаюзнага конкурсу дэкламатараў імя Яхантава студэнткі БТМІ Таццяны Белавосцікавай, якая чытала на вечары вершы савецкіх паэтаў.

А. КАМІНСКІ.

Рэдактар А. А. ДЗЕРАШ.

НАШ АДРАС

220080. Мінск-80, Універсітэцкі гарадок, географічны корпус, п. 14. Тэлефон 22-07-19.